

บรรณานุกรม

หนังสือ

- เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. การบัญชีต้นทุน. กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- สังวร ปัญญาธิกุล และคณะ. การเงินธุรกิจ. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- เสนาะ ทิเยาว์ และ กิ่งกนก พิทยานุกุล. การบัญชีบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- สวัสดิ์ วีระเดชะ. การปลุกส้มในเมืองไทย. พระนคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์โคร์, 2503.
- หลวงบุเรศบารุงการ. การทำไร่ส้ม. พระนคร : สมาคมพฤษชาติแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์, 2519.

เอกสารอื่น ๆ

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. "คำชี้แจงให้กู้ยืมเงินระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกร." เอกสารเผยแพร่ กองประชาสัมพันธ์ ธกส.
- นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, สมาคม. "มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1." กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2524.
- ____. "ศัพท์บัญชี," 2528.
- ส่งเสริมการเกษตร, กรม. "การตัดแต่งกิ่งส้มเขียวหวาน." เอกสารเผยแพร่ ฝ่ายไม้ผล กองส่งเสริมพืชพันธุ์, 2526.
- ____. "การปฏิบัติดูแลรักษาสวนส้ม." รายงานผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการนักวิชาการเกษตรกลุ่มพืชสวน ครั้งที่ 11/2527 กรมส่งเสริมการเกษตร, 2527.
- ____. "การปลุกส้ม." เอกสารคำแนะนำที่ 7.
- สมชาย สุคนธสิงห์. "การปลุกส้ม." เอกสารวิชาการที่ 29, กรมส่งเสริมการเกษตร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

การป้องกันกำจัดโรคและแมลง¹

ส้มเขียวหวานเป็นพืชที่มีปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงรบกวนมาก เกษตรกรจึงควรให้ความสนใจในวิธีการป้องกันและกำจัดโรคแมลง

โรคและแมลงศัตรูส้มเขียวหวานที่สำคัญ ตลอดจนวิธีการป้องกันและกำจัด ได้แก่

แมลงศัตรูส้มเขียวหวาน

1. มวนเขียว (citrus green stick bug) Rhynchosoric humeralis Thunp ระบาดมากที่สุดในตอนต้นฤดูฝน ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากผลที่ยังอ่อนอยู่ ทำให้ผลส้มร่วงหล่นก่อนกำหนด นอกจากนั้นยังเป็นทางทำให้เชื้อราและแบคทีเรียระบาดทั่วไปตามกิ่งและก้านได้อีก

การป้องกันกำจัด

1. ใช้สวิงจับตัวแก่มาทำลาย
2. ใช้กำมะถันผสมซีลีเนียมใส่ในสวนแล้วจุดไฟเผาให้มีควันอยู่เสมอ จะช่วยป้องกันและไล่มวนเขียวได้
3. ฉีดพ่นด้วยอโซคริน 65% อีซี ในอัตรา 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ฉีดพ่นทุก 2 อาทิตย์หลังจากกลีบดอกร่วงหล่นหมดแล้ว

2. หนอนชอนใบ (citrus leaf miner) Phyllocnistis citrella Staint หนอนผีเสื้อชนิดนี้จะทำลายเฉพาะใบอ่อน ทำให้ใบงอผิดรูปเดิม ใบที่ถูกทำลายจากการเจาะจะมีรอยวกไปเวียนมา ผิวใบจะเป็นผ้าขาวแห้งและร่วงหล่น ส่วนใบแก่จะไม่ถูกทำลาย หนอนจะเลือกกินส่วนผิวที่มีสีเขียวของใบอ่อนทำให้ใบหงิกงอ เป็นผ้าขาวแห้ง

¹กรมส่งเสริมการเกษตร, "การปลูกส้ม", เอกสารวิชาการที่ 29 (หน้า 20-29).

จะทำให้การเจริญเติบโตหยุดชะงัก บวมครั้งจะเจาะกิ่งอ่อนของส้มด้วย นอกจากนี้ยังเป็นทางทำให้เชื้อราและแมลงที่เรียเข้าทำลายได้อีก เช่น ช่วยเป็นพาหะในการระบาดของโรคแคงเกอร์อีกด้วย

การป้องกันกำจัด

1. ใช้มือจับหนอนทำลายและตัดใบที่ถูกหนอนทำลายมาเผาไฟทิ้ง
2. ฉีดยาฆ่าแมลง เช่น นูวาكرون 40% อีซี หรือไซกอน 40% อีซี หรือไดเมทโทเอท อัตรา 20 ซีซี ผสมกับซุมิไซคริน อัตรา 5 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร หรือพอสส์ อัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

3. หนอนผีเสื้อกินใบ (citrus leaf eating caterpillars) Papillo sp. เป็นหนอนผีเสื้อกลางวันชนิดหนึ่ง ซึ่งจะวางไข่ไว้ตามใบอ่อนของส้ม หนอนจะกัดกินใบอ่อนจนถึงแกนทำให้ใบร่วง โดยเฉพาะพวกต้นกล้าจะได้รับความเสียหายมาก นอกจากนี้หนอนยังทำลายพวกกิ่งที่มีผล ทำให้ผลร่วงได้ง่าย

การป้องกันกำจัด

1. ใช้มือจับหนอนและดักแด้มาทำลายในเมื่อยังไม่ระบาดมากนัก
2. ฉีดยาฆ่าแมลง เช่น ทามารอน 50% อีซี อัตรา 20-30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร
4. เพลี้ยอ่อนสีเขียว (green aphid) Aphis spiraecolo P. เพลี้ยอ่อนชนิดนี้จะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบและยอดอ่อน ซึ่งมีผลทำให้ใบนั้นหงิกและงอ ต้นแคระแกร็น การเจริญเติบโตหยุดชะงัก เพลี้ยอ่อนจะขับสารออกมาจากร่างกายเป็นน้ำหวาน ซึ่งเป็นอาหารที่เหมาะสมในการเจริญเติบโตของราดำที่กิ่งและใบอีกด้วย

การป้องกันกำจัด

ฉีดยาฆ่าแมลง เช่น ไดเมทโทเอท 40% อีซี อัตรา 3-4 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร

5. ไรแดงส้ม (citrus red mite) Paratetranychus citri Mc Gregor .

ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของไรแดงส้มชนิดนี้จะดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ผล และกิ่งอ่อนของต้นส้ม ซึ่งจะทำให้บริเวณที่ถูกทำลายนั้นเห็นเป็นจุดสีอ่อน ๆ ซึ่งต่อมาจะค่อย ๆ ขยายตัวออกไปทั่ว จนมีสีเทาหรือสีตะกั่ว ในกรณีที่พบระบาดมาก ๆ ก็จะทำให้ใบและผลร่วงหล่นได้ และอาจจะทำให้ผลที่ถูกทำลายมีลักษณะแคะแกระและคุณภาพเสื่อมลง มีการระบาดมากในฤดูแล้ง

การป้องกันกำจัด

1. พ่นด้วยกำมะถันผงละลายน้ำอัตรา 4 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นในเวลาเช้าหรือเย็น เพื่อป้องกันใบไหม้
2. ฉีดด้วยยาเคลเทน 18.5% ในอัตราส่วนผสมของยาตามคำแนะนำของบริษัทผู้ขาย
3. ฉีดด้วยยาอาราไมท์ 15% ในอัตราส่วน 2-2 $\frac{1}{2}$ ปอนด์ หรือซีสทอกซ์ 25% ในอัตรา 8 ออนซ์ต่อน้ำ 100 แกลลอน

6. เพลี้ยแป้งส้ม (citrus mealy bug) Pseudococcus citri Risso
เพลี้ยแป้งชนิดนี้จะดูดกินน้ำเลี้ยงจากกิ่งใบและผลส้ม ซึ่งจะทำให้ผลส้มร่วงก่อนแก่ตามกำหนด และจะเป็นทางทำให้เกิดโรคค่าคลุมทั่วไป

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นด้วยยาจำพวกออยล์สเปรย์
2. ฉีดพ่นด้วยยาเคมีจำพวกคูซิม เช่น ไคเมทไธเอท เซฟวิน 85% ไคอะซีโนน 60% อีซี ไคเมครอน 50% อีซี อัตรา 4-5 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร

3. ฉีดพ่นด้วยยากำมะถันผง อัตรา 4 ช้อนแกงต่อน้ำ 20 ลิตร

7. เพลี้ยไฟส้ม (citrus thrips) Scirtothrips citri เพลี้ยไฟจะเจาะเข้าไปในผิวใบ และดูดกินน้ำเลี้ยงของใบส้ม ผลที่ยังอ่อนเพลี้ยไฟจะเจาะตรงส่วนที่อยู่ใกล้กับกลีบดอก เมื่อผลโตขึ้นก็เจาะบริเวณใกล้เคียงกับขั้ว ทำให้บริเวณที่ถูกเจาะนั้นมีรอยเป็นสะเก็ดสีเทา ส่วนใบที่ถูกทำลายนั้นก็จะแคะแกระและหงิกงอ นอกจากใบและผลแล้ว เพลี้ยไฟยังทำลายกิ่งอ่อนและดอกอีกด้วย

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นด้วยยานิโคตินซัลเฟตเข้มข้น 0.05%
2. ฉีดพ่นด้วยยาเคมีประเภทดูดซึม เช่น พอสส์ 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร ไคเมท-โทเอท 30 ซีซี หรือเซฟวิน 45-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ในระยะที่ระบาดมาก ๆ ประมาณ 7-10 วันต่อครั้ง

โรคของส้มเขียวหวาน

1. โรคน้ำยางไหล (gummosis) โรคนี้อาจเกิดจากเชื้อราพวก Fusarium sp., Sclerotium sp., Phytophthora sp. อย่างใดอย่างหนึ่ง อาการนี้แสดงให้เห็น คือ มีน้ำยางสีน้ำตาลไหลออกมา หรือเกาะตามกิ่งและลำต้น มีแผลเล็ก ๆ อยู่ตรงส่วนที่ยางไหลออกมา เริ่มแรกจะเห็นเป็นจุดวงสีน้ำตาล ต่อมาจุดนี้จะลามออกไปเป็นแผลใหญ่ มีน้ำยางสีน้ำตาลไหลออกมามากมายหรือรอบกิ่ง หรือเกาะเหนียวอยู่ตามกิ่ง ลำต้น ถ้าต้นที่โตแล้วเป็นมากจะสังเกตเห็นว่าใบเริ่มเหลืองเล็กและหล่นร่วงไป ต้นแสดงอาการทรุดโทรม ผลเล็ก ยอดแห้ง ในที่สุดต้นก็จะตาย

การป้องกันกำจัด

1. ถ้าพบอาการเป็นแผลและมียางไหลออกมา ให้รีบฉีดยาฆ่าเชื้อราในส่วนที่เป็นแผลออกให้หมด แล้วพ่นด้วยยาฆ่าเชื้อรา อัครา 100 กรัม หรือบูโนลินิม อัครา 100 ซีซี ชานต้าเอ อัครา 80 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร หรืออาลีเอท อัครา 100-120 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือใช้ปูนแดงละลายน้ำขึ้น ๆ หรือสีกันสนิมทาให้ทั่วบริเวณที่ฉีดยาไว้
2. อย่าให้น้ำขังหรือท่วมบริเวณต้นส้มเขียวหวานเป็นเวลานาน ๆ ควรทำการระบายน้ำอย่าให้ขังหรือโคนชื้นแฉะ
3. ส้มที่ตายแล้วหรือส่วนของส้มที่ตัดทิ้งนำมาวมกันเผาทำลายเสีย

2. โรคโคนเน่าและรากเน่า (foot rot, root rot) โรคนี้เกิดจากเชื้อราชนิดเดียวกันกับโรคน้ำยางไหล มักจะเกิดบริเวณโคนต้นใกล้ผิวดิน เริ่มเป็นเปลือกจะเป็นจุด ๆ แล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลและเน่าเปลือกอ่อนหลุดออกมาได้ง่าย ถ้าอากาศชื้นทิ้งไว้ 1-2 วัน จะเห็นเส้นใยของราฟูซาริซึมมา อาการเน่าจะลามออกไป เปลือกที่เน่าจะมียางสีน้ำตาล

ไหลออกมา เมื่อเน่ารอบโคนต้นส้มจะตาย อาการที่รากจะเป็นเช่นเดียวกับที่โคนต้น ในระยะนี้ใบจะเหลืองซีดร่วงหล่น กิ่งเริ่มแห้งและตายในที่สุด

การป้องกันกำจัด

การป้องกันกำจัดให้ปฏิบัติ เช่นเดียวกับโรคนางไหล

3. โรคใบแก้ว (frenching, little leaf or mottle leaf) โรคนี้ อาจเกิดจากการขาดธาตุอาหารหรือเชื้อไมโคพลาสมาอย่างใดอย่างหนึ่ง จะพบมากหลังจากที่ต้นส้มเขียวหวานให้ผลไปแล้ว 2-3 ปี หรือส้มให้ผลตกมากเกินไป อาการที่พบบนใบจะทำให้ใบเล็กลง ใบมีสีเหลือง ใบซีด ปลายใบค่อนข้างเรียวแหลม โดยเฉพาะใบแก่จะแสดงอาการเหลืองเป็นจ้ำ ๆ ก่อนที่ส้มจะปรากฏอาการของโรคนใบรุนแรงนั้น ส้มจะอยู่ในลักษณะงามเต็มที่ ออกดอกมาก ถ้าอาการรุนแรงผลจะร่วงมากผิดปกติ อาการอีกชนิดหนึ่ง คือ ส้มเขียวหวานให้ผลผลิตสูงโดยตลอดติดต่อกัน 2-3 ปี หลังจากนั้นจะค่อย ๆ เริ่มทรุดโทรมและแห้งตายไปในที่สุด

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นยาเคมี เช่น ไคเมทโรเอท อัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อป้องกันแมลงพาหะ ฉีดเมื่อส้มเริ่มแตกใบใหม่

2. อย่าปล่อยให้ต้นส้มติดผลมากเกินไป ถ้าออกผลมากควรปลิดทิ้งให้เหลือไว้พอเหมาะกับขนาดของต้น

3. หลังเก็บผลแล้วควรตัดแต่งกิ่งและบำรุงดินให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะควรใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้มาก เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ตามด้วยปุ๋ยเคมี

4. การปลูกส้มเขียวหวานทดแทนหรือเริ่มทำสวนส้มใหม่ ๆ ควรแน่ใจว่าใช้ต้นพันธุ์ที่ปราศจากโรค

5. เมื่อพบว่าต้นใดเป็นโรคใบแก้ว ควรตัดกิ่งที่เป็นทิ้ง ถ้าเป็นทั้งต้นให้ขุดไปเผาไฟทิ้ง

4. โรคแคงเกอร์ (canker) เกิดจากเชื้อ Xanthomonas Citri โรคนี้มักเกิด

ในระยะที่ใบอ่อนและผลที่ยังอ่อน แรก ๆ จะเห็นเป็นจุดสี ๆ ขนาดเล็กเท่ากับหัวเข็มหมุดสี ขาวหรือเหลืองอ่อนกระจายอยู่ทั่วไป ต่อมาจะขยายโตขึ้นนูนทั้งด้านบนและด้านล่างใบ ผลจะ กลายเป็นสีเหลือง ภายในผลมีลักษณะขรุขระ ถ้าเป็นมากจะทำให้ใบร่วง บางครั้งอาจมี ยางไหลออกมาด้วย อาการที่กิ่งจะเป็นแผลตกลสะเก็ดที่เปลือก ถ้าเป็นมากจะทำให้กิ่งตายได้

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นด้วยยาเคมี เช่น กูราวิท 30 กรัม นูวาครอน 20 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อมีหนอนชอนใบระบาด เพราะหนอนทำให้ใบและกิ่งเป็นแผลเชื้อโรครบาดเข้าไปได้ เนื่อง จากหนอนชอนใบเป็นพาหะ

2. กิ่งที่จะนำไปปลูกใหม่ต้องปราศจากโรค

3. ตัดกิ่งที่เป็นรุนแรงมากไปเผาทำลาย

4. ตัดแต่งกิ่งภายในทรงต้นให้โปร่ง

5. โรคแสคปี (scab) โรคนี้เกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่ง เป็นได้ทุกระยะอาการจะ เป็นแผลนูน ๆ สีน้ำตาลที่ใบหรือที่ด้านใต้ของผลจะเป็นรอยบุ๋ม ผลมักจะติดกันเป็นกลุ่ม ๆ ทำให้ใบบิดเบี้ยว บางที่มียางไหลออกมา

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นด้วยยาเคมี เช่น กูราวิท 30 กรัม หรือคอปปีไซด์ 30 กรัม หรือ ไชเนบ 30 กรัม หรือมาเนบ 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

2. ตัดกิ่งและใบที่เป็นโรคเผาไฟทำลายเสีย

6. โรคราสีชมพู (pink disease) เกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่ง อาการเริ่มแรก จะปรากฏภายในเปลือกของกิ่งจะเป็นจุดสีขาวเล็ก ๆ สีน้ำตาล ต่อมาผลจะลูกกลมถึงกันทำให้ กิ่งแห้งตาย จะเห็นสีชมพูของราตรงส่วนที่แห้งคล้ายกับเอาปูนแดงไปป้ายไว้ กิ่งที่เป็นโรค จะมีใบเหี่ยวและร่วง

การป้องกันกำจัด

1. ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่งเพื่อให้แสงแดดส่องได้ทั่วถึง

2. ถ้าเป็นมาก ๆ ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคเผาไฟทำลายเสีย
3. ฉีดพ่นด้วยยาเคมี เช่น ซานดาเอ 20 ซีซี หรือคูปราวิท 40 กรัมต่อน้ำ 20

ลิตร

7. โรคจุกสนิม เกิดจากสาหร่ายชนิดหนึ่ง อาการจะพบตามกิ่ง ใบ และผล ระบาดมากในฤดูฝน จะเห็นเป็นจุดกลมสีเขียวยาวหรือแดงคล้ายกำมะหยี่ขึ้นอยู่ตามใบ ขนาดไม่แน่นอน ถ้าเกิดบนกิ่งจะทำให้กิ่งแตก ใบที่อยู่บนกิ่งนั้นจะเขียวซีดกิ่งแห้งตาย บนผลจะทำให้เนื้อเยื่อเน่าผิปกติ ผิวเปลือกแตกออกตรงส่วนที่ถูกทำลาย

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นด้วยยาเคมี เช่น คูปราวิท 30-40 กรัม หรือไซแนบ 30-40 กรัม หรือ มาเนบ 25-30 กรัม หรือเบรสแตน 25 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

2. ตัดกิ่ง ใบและผลที่เป็นโรคเผาไฟทิ้ง

8. โรคราคำ (sooty mold) เกิดจากเชื้อราชนิดหนึ่ง มักพบในสภาพที่มีหมอก ลงจัด อากาศชื้นจะมีเชื้อราขึ้นตามใบและผลเป็นสีดำ ถ้าเป็นมากจะคลุมใบไม่ให้ได้รับแสง แดด ต้นส้มจะไม่งามเท่าที่ควร ถ้าเป็นที่ผลจะทำให้ผลร่วง โดยเฉพาะผลอ่อน

การป้องกันกำจัด

1. ฉีดพ่นน้ำที่ใบและกิ่งเพื่อชะล้างเชื้อราโดยตรง

2. ฉีดพ่นยาเคมีป้องกันเชื้อราเป็นครั้งคราว

3. ฉีดพ่นยาเคมีป้องกันกำจัดแมลงปากคู้คที่มาเกาะกินใบและถ่ายมูลทิ้งไว้ ซึ่งเป็นอาหารของเชื้อราอย่างดี ยาเคมีที่ใช้ เช่น ไคเมทโรเอท อัครา 30 ซีซีต่อน้ำ 20 ลิตร

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

"เรื่อง การศึกษาต้นทุนและอัตราผลตอบแทนจากการปลูกส้มเขียวหวานในเขตภาคกลางของประเทศไทย"

ตอนที่ 1

เรื่องทั่วไป

1. ชื่อและนามสกุลของหัวหน้าครัวเรือน.....
บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....
2. พื้นที่เพาะปลูก.....ไร่ มีต้นส้มประมาณ.....ต้น อายุ.....ปี
.....เดือน ให้ผลผลิตแล้วจำนวน.....ต้น และยังไม่ให้ผลผลิต.....
ต้น
3. เริ่มอาชีพปลูกส้มเขียวหวานเมื่อ พ.ศ.....รวมระยะเวลาถึงปัจจุบัน.....ปี
สาเหตุที่ทําสวนส้มเขียวหวาน เพราะ.....
4. โดยปกติท่านจะปลูกส้มเขียวหวานไว้ประมาณกี่ปีจึงรื้อทิ้งแล้วปลูกใหม่.....ปี
5. ท่านได้พันธุ์ส้มเขียวหวานมาจากที่ใด
() ซื้อจาก.....
() ขยายพันธุ์เอง
() อื่น ๆ (ระบุ).....
6. เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการปลูกส้ม ท่านได้รับคำแนะนำและช่วยเหลือจาก
() เพื่อนเกษตรกร
() บริษัทขยายปราบศัตรูพืช
() บริษัทขายปุ๋ย
() เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลหรือเกษตรอำเภอ
() อื่น ๆ (ระบุ).....

7. ท่านได้กู้เงินมาเพื่อทำสวนส้ม เขียวหวานหรือไม่

- () กู้จาก.....
 อัตราดอกเบี้ย.....
 ระยะเวลาคืน.....
 วิธีการชำระคืน.....
 จำนวนเงินที่ยังเป็นหนี้ปัจจุบัน.....

() ไม่ได้กู้

8. กลุ่มเกษตรกร

ก. ในท้องถิ่นที่ท่านทำเกษตรกรรมอยู่ มีกลุ่มเกษตรกรหรือไม่

() มี

() ไม่มี

ข. ถ้ามี ท่านเป็นสมาชิกหรือไม่

() เป็น ท่านได้รับประโยชน์อะไรจากกลุ่มเกษตรกร.....

() ไม่เป็น สาเหตุเพราะ.....

ค. ถ้าไม่มีกลุ่มเกษตรกร ท่านคิดว่าควรจะมีหรือไม่

() ตั้ง เหตุผล.....

() ไม่ตั้ง เหตุผล.....

9. ท่านต้องเสียภาษีอะไรบ้าง

() ภาษีที่ดิน คิดตาม.....อัตรา.....

() ภาษีเงินได้ คิดตาม.....อัตรา.....

() ภาษีอื่น ๆ (ระบุ).....

10. ความช่วยเหลือจากรัฐบาล

ก. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือไม่

() ได้รับ

1).....

2).....

() ไม่ได้รับ

ข. ท่านต้องการให้รัฐบาลช่วยอะไรบ้าง

1).....

2).....

ตอนที่ 2

ต้นทุนของการปลูกส้มเขียวหวาน

1) ที่ดิน

รายการ	เนื้อที่ (ไร่)	อัตราต่อไร่	จำนวนเงิน
ที่ดิน
ภาษีที่ดิน
ค่าเช่า

2) การเตรียมดิน (เฉพาะสวนที่เริ่มปลูกใหม่)

() สวนเก่า

() ที่นา

รายการ	จำนวนหน่วย	อัตราต่อหน่วย	จำนวนเงิน
ค่าขุดคันล้อมกันน้ำ
ค่าไถพื้นที่
ค่าไถแหวก
ค่าขอยร่อง
ค่าทำโซคส้ม

3) ค่ากิ่งส้มจำนวน.....กิ่ง ราคากิ่งละ.....บาท รวมเป็นเงิน.....

บาท

4) ค่าปุ๋ย

ประเภท	จำนวนครั้ง ต่อปี	ปริมาณใช้/ ตันต่อครั้ง	ปริมาณใช้ ทั้งสิ้น	ราคาต่อ หน่วย	จำนวนเงิน ต่อปี
ปุ๋ยคอก					
ปุ๋ยเคมี					

5) ค่ายาปราบศัตรูพืช

ชื่อยา	วัตถุประสงค์ ที่ใช้	ระยะเวลา ที่ใช้	จำนวนครั้ง ต่อปี	จำนวนเงิน ต่อครั้ง	จำนวนเงิน ต่อปี

6) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น

รายการ	วัตถุประสงค์ที่ใช้	จำนวนหน่วยต่อปี	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงินต่อปี
น้ำมันเชื้อเพลิง				
น้ำมันเบนซิน				
น้ำมันโซล่า				
น้ำมันหล่อลื่น				

7) ค่าแรงงาน

ประเภทการจ้าง	จำนวนคน	ระยะเวลา	อัตราค่าจ้าง	จำนวนเงินต่อปี
รายเดือน				
รายวัน				
จ้างเหมา				

8) ค่าวัสดุที่ใช้

รายการ	จำนวนหน่วยต่อปี	ราคาต่อหน่วย	จำนวนเงินต่อปี
ไม้รวก			
เชือกไนลอน			
เชือกพลาสติก			

9) เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำสวนส้ม

รายการ	จำนวน หน่วย	ราคาต่อ หน่วย	จำนวน เงิน	อายุ ใช้งาน	ค่าซ่อมแซม ต่อปี
เครื่องสูบน้ำ(พร้อมท่อน้ำ)					
เครื่องคั้นน้ำออก					
เครื่องรดน้ำ(พร้อมเรือครบชุด)					
เครื่องพ่นยา(พร้อมเรือครบชุด)					
เครื่องฉีดยาด้วยมือ					
เครื่องตัดหญ้า					
เรือขนส่ง					
ภาชนะเก็บส้ม					
กรรไกรตัดกิ่งส้ม					
มีดคายหญ้า					
จอบ					
แכלง					
ท่อระบายน้ำฝังดิน					
ค้ำก่อสร้างรางน้ำ					
ค้ำก่อสร้างบ่อพักน้ำ					
เครื่องคูณเลน					
อื่น ๆ (ระบุ).....					

10) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการปลูกส้มเขียวหวาน

() ต้นส้มเป็นโรคและตายได้ง่าย คือ โรค.....

() ค่าปุ๋ยและค่ายาปราบศัตรูพืชราคาสูง

() อุปกรณ์ในการทำสวนส้มราคาสูง

() ค่าแรงงานสูง

() อื่น ๆ (ระบุ).....

11) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกส้มเขียวหวาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3
การจำหน่ายผลผลิต

1) จำนวนผลผลิตที่เก็บได้และจำหน่าย

จำนวนต้นส้ม	จำนวนผลผลิตต่อต้น (กก.)	จำนวนผลผลิตทั้งหมด (กก.)	ราคาขาย กก.ละ	จำนวนเงิน (บาท)
.....
.....

2) วิธีการจำหน่าย

- () พ่อค้ามารับซื้อถึงสวนเอง () ขายขาด (เหมาต้น)
- () บอกเสนอให้พ่อค้ามาซื้อที่สวน โดย () ซึ่งตามน้ำหนัก (กก.)
- () นำไปขายให้พ่อค้าที่ตลาด () เก็บผลก่อนแล้วที่ราคาภายหลัง
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

3) แหล่งผู้ซื้อ

- () พ่อค้าจากตลาดมหานาค
- () พ่อค้าจากปากคลองตลาด
- () พ่อค้าจากตลาดสี่มุมเมือง
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

4) วิธีการกำหนดราคา

- () ตามราคาตลาดและสภาพคุณภาพของผลส้ม
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

5) ท่านคิดว่าราคาขั้นต่ำที่จะขายได้โดยไม่ต้องเลิกทำสวนส้ม ควรราคาภิโลกกรัมละ.....
บาท

- 6) การรับชำระเงิน
- () ได้รับการชำระเงินเมื่อมีการส่งมอบ
 - () ได้รับการชำระเงินภายหลังส่งมอบประมาณ.....วัน
 - () ได้รับการชำระเงินภายหลังพ่อค้าได้ขายสัมหมดแล้ว
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 7) ก่อนการรับชำระเงินถ้าราคาตลาดของสัมตกต่ำลง
- () พ่อค้าจะจ่ายชำระเงินเท่ากับราคาที่ตกลงกันไว้แต่เดิม
 - () พ่อค้าจะขอลดจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระลงบ้างบางส่วน
 - () พ่อค้าจะจ่ายชำระเงินเท่ากับราคาตลาดในขณะนั้น
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 8) ก่อนการรับชำระเงินถ้าราคาตลาดของสัมสูงขึ้น
- () พ่อค้าจะจ่ายชำระเงินเท่ากับราคาที่ตกลงกันไว้แต่เดิม
 - () พ่อค้าจะเพิ่มจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระให้บ้างบางส่วน
 - () พ่อค้าจะจ่ายชำระเงินเท่ากับราคาตลาดในขณะนั้น
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 9) ค่าขนส่งในการจำหน่ายสัมในปัจจุบันคิดเป็นเงิน.....บาท
- 10) ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจำหน่าย
- () ไม่มีผู้รับซื้อ
 - () พ่อค้าคนกลางกดราคา
 - () ราคาตลาดของสัมตกต่ำ
 - () อื่น ๆ (ระบุ).....
- 11) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจำหน่ายสัม

.....

.....

.....

.....

ชื่อผู้สำรวจ.....

วันที่สำรวจ.....

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรุ่งนภา สุภคิลลักษณ์ เกิดวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2501 ที่จังหวัดอยุธยา
สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2523 ปัจจุบันทำงาน
ตำแหน่ง พนักงานหมวดช่วยบริหาร ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

